

۸۹۵

شماره ترتیب چاپ

جمهوری اسلامی ایران

دوره ششم - سال دوم

شماره چاپ سابقه

مجلس شورای اسلامی

۱۳۸۰ - ۱۳۸۱

۳۵۵

شماره دفتر ثبت

تاریخ چاپ ۱۳۸۰/۷/۱۷

طرح

طرح الحاق یک ماده و تبصره به قانون دیوان محاسبات
کشور مصوب ۱۳۶۱

برنامه و بودجه و محاسبات

کمیسیونهای ارجاعی

اجتماعی - اقتصادی

اداره کل قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

با عنایت به اصل پنجاه و پنجم (۵۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که مقرر می‌دارد: «دیوان محاسبات به کلیه حسابهای وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکتهای دولتی و سایر دستگاههایی که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند به ترتیبی که قانون مقرر می‌دارد رسیدگی یا حسابرسی می‌نماید که هیچ هزینه‌ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکند و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد...»

دیوان محاسبات کشور به حسابها و عملکرد مالی دستگاههای اجرایی کشور رسیدگی و سالانه نتیجه را ضمن گزارش تفریح بودجه کل کشور تقدیم مجلس شورای اسلامی مینماید، لیکن تحقق این امر با توجه به قلت تعداد پرسنل موجود در دیوان محاسبات کشور، جهت دسترسی و نیل به اهداف منظور در اصل مذکور آن هم از طریق انجام وظیفه کامل و مطلوب، مشکل به نظر می‌رسد. زیرا در حال حاضر دیوان محاسبات کشور با برنامه‌ریزی‌های دقیق و با استفاده از حداکثر توانائی‌های حسابرسی خود، نتوانسته است تمامی دستگاه‌های اجرایی مشمول رسیدگی را مورد رسیدگی و حسابرسی قرار دهد. فلذا با توجه به کارشناسی‌های به عمل آمده اعتقاد بر آن است که با تصویب طرح تقدیمی ذیل، دیوان مذکور بتواند در جهت انجام وظیفه خطیر اعمال کنترل و نظارت مستمر، گامهای اساسی، مؤثر سازنده‌ای در این راستا بردارد.

لایحه به ذکر است در حال حاضر سازمان بازرسی کل کشور به موجب ماده (۳) قانون تشکیل سازمان بازرسی و نیز سازمان حسابرسی وفق تبصره (۳) بند (ط) ماده (۷) قانون

تشکیل سازمان حشما بررسی مجاز به استفاده از خدمات بخش تخصصی برای انجام وظایف قانونی خود می باشند. بنا به مراتب فوق از جمله دلایل طرح پیشنهادی می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ۱ - تربیم خلاءهای پرسنلی ناشی از کمبود نیروهای انسانی ماهر.
- ۲ - عدم امکان جذب نیروهای انسانی مورد نیاز در جهت نیل به اهداف مورد نظر.
- ۳ - افزایش کارایی و بهره وری بیشتر در بلند مدت به منظور استفاده بهینه از نیروهای ماهر بخش خصوصی و ملاً عدم ایجاد تعهدات استخدامی و عدم افزایش هزینه های پشتیبانی و جلوگیری از گسترش ابعاد سازمانی و نهایتاً ملحوظ داشتن صرف و صلاح دولت.

سیدافضل موسوی - نورالدین پیرمؤذن - خدادادی - رجبعالی مزروعی - جعفر گلپاز -
ذبیح الله صفائی - حمیدرضا حاجی بابائی - ایرج ندیمی - مسترعلی اشرف
عبدالله پوری حسینی - علی قنبری - محسن صفائی فراهانی - جهانبخش محبی نیا -
حاجتی محمد موحد - امیدوار رضائی - سیدحسین مرعشی - محمد قمی

طرح الحاق یک ماده و تبصره به قانون دیوان محاسبات

کشور مصوب ۱۳۶۱

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون یک ماده و تبصره به شرح ذیل به قانون

دیوان محاسبات کشور مصوب ۱۳۶۱/۱/۱۱ الحاق می گردد.
ماده ۸ مکرر - دیوان محاسبات کشور در جهت انجام وظایف قانونی خود می تواند

از خدمات حسابرسان بخش خصوصی استفاده نماید. حسابرسان مذکور پس از تأیید صلاحیت توسط دیوان محاسبات کشور، به عنوان حسابرس رسمی مطابق ضوابط مقرر فعالیت می نمایند.

تبصره - شرایط انتخاب و نحوه استفاده از خدمات حسابرسان رسمی و ضوابط فعالیت آنان طبق آیین نامه ای خواهد بود که ظرف سه ماه توسط دیوان محاسبات کشور تهیه و به تصویب کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

اصل پنجاه و پنجم (۵۵) قانون اساسی

دیوان محاسبات به کلیه حسابهای وزارتخانه ها، مؤسسات، شرکتهای دولتی و سایر دستگاههایی که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می کنند به ترتیبی که قانون مقرر می دارد رسیدگی یا حسابرسی می نماید که هیچ هزینه ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هروجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد. دیوان محاسبات، حسابها و اسناد و مدارک مربوطه را برابر قانون جمع آوری و گزارش تفریح بودجه هر سال را به انضمام نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم می نماید. این گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود.

قانون دیوان محاسبات کشور مصوب ۱۳۶۱/۱۱/۱۱

فصل اول - هدف

ماده ۱ - هدف دیوان محاسبات کشور با توجه به اصول مندرج در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران عبارت است از اعمال کنترل و نظارت مستر مالی بمنظور پاسداری از بیت المال از طریق .

الف - کنترل عملیات و فعالیت‌های مالی کلیه وزارتخانه‌ها ، موسسات ، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که پنجوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده میکنند .

ب - بررسی و حسابرسی وجوه به‌صرف شده و درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار در ارتباط با سیاست‌های مالی تعیین شده در بودجه مصوب با توجه به گزارش عملیاتی و محاسباتی مأخوذه از دستگاه‌های مربوطه .

ج - تهیه و تدوین گزارش حاوی نظرات در مورد لایحه تفریح بودجه و ارائه آن به مجلس شورای اسلامی

فصل دوم - وظایف و اختیارات

ماده ۲ - حسابرسی یا رسیدگی کلیه حساب‌های درآمد و هزینه و سایر دریافتها و پرداختها و نیز صورتهای مالی دستگاهها از نظر مطابقت با قوانین و مقررات مالی و سایر قوانین مربوط و ضوابط لازم الاجراء .

تبصره - منظور از دستگاهها در این قانون کلیه وزارتخانه‌ها ، سازمانها ، موسسات ، شرکت‌های دولتی و سایر نهادها که پنجوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده مینمایند و بطور کلی هرواحداجرایی که برطبق اصول ۴۴ و ۴۵ قانون اساسی مالکیت عمومی بر آنها مترتب بشود میباشد . واحدهائی که شمول مقررات عمومی در مورد آنها مستلزم ذکر نام است نیز شمول این تعریف میباشد .

ماده ۳ - بررسی وقوع عملیات مالی در دستگاهها بمنظور اطمینان از حصول ارسال صحیح و به‌وقوع درآمد و یا انجام هزینه وسایر دریافتها و پرداختها .

ماده ۴ - رسیدگی به‌سوجودی حساب اسوال و دارائیهای دستگاهها .

ماده ۵ - بررسی جهت اطمینان از برقراری روشها و دستورالعملهای مناسب مالی و کاربرد مؤثر آنها در جهت نین به اهداف دستگاههای مورد رسیدگی .

ماده ۶ - اعلام نظر در خصوص لزوم وجود مرجع کنترل کننده داخلی و یا عدم کنایت مرجع کنترل کننده موجود در دستگاههای مورد رسیدگی با توجه به گزارشات حسابرسیها و رسیدگیهای انجام شده جهت حفظ حقوق بیت‌المال .

ماده ۷ - رسیدگی به حساب کسری ابوابجمعی و تخلفات مالی و هرگونه اختلاف حساب ماسورین ذریط دولتی در اجرای قوانین و مقررات برتریب مقرر در این قانون .

ماده ۸ - تجزیه و تحلیل لایحه تفریح بودجه اسالی از طرف قوه مجریه براساس نتایج حاصل از بررسیها ، رسیدگیها و یا حسابرسیهای انجام شده و تهیه و ارائه گزارش حاوی نظرات به مجلس شورای اسلامی .

فصل سوم - سازمان و تشکیلات

ماده ۹ - دیوان محاسبات کشور مستقیماً زیر نظر مجلس شورای اسلامی می‌باشد و در امور مالی و اداری استقلال داشته و اعتبار مورد نیاز آن با پیشنهاد دیوان مذکور پس از تأیید کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه مجلس شورای اسلامی جداگانه در لایحه بودجه کن کشور منظور می‌شود. تشخیص، انجام تعهد و تسجیل هزینه‌های آن بار عایت قوانین و مقررات از وظایف رئیس دیوان محاسبات و یا کسانی است که از طرف وی مجاز باین امور بشوند.

ماده ۱۰ - مقر دیوان محاسبات کشور در تهران است و در مراکز استانها نیز دارای تشکیلات استان خواهد بود.

ماده ۱۱ - رئیس دیوان محاسبات کشور پس از افتتاح هر دوره قانونگذاری به پیشنهاد کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه مجلس شورای اسلامی و تصویب نمایندگان ملت انتخاب می‌شود.

تبصره - برکناری رئیس دیوان محاسبات با پیشنهاد کمیسیون دیوان محاسبات و با تصویب نمایندگان ملت انجام می‌گیرد.

ماده ۱۲ - دیوان محاسبات کشور دارای هیئت مستشاری و یک دادسرا در تهران و هیئت‌های محاسبی و دادیار مقیم در هر منطقه کشور می‌باشد. هر هیئت مرکب از سه مستشار است که یکی از آنها رئیس هیئت خواهد بود. هیئت مستشار در هر منطقه شامل چند استان و مقر هیئت مستشاری در مرکز یکی از استانهای مربوط خواهد بود.

ماده ۱۳ - دادسرای دیوان محاسبات کشور از یک دادستان و تعداد کافی دفتر تشکیل می‌شود.

ماده ۱۴ - دادستان دیوان محاسبات کشور پس از افتتاح هر دوره قانونگذاری به پیشنهاد کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه مجلس شورای اسلامی و تصویب نمایندگان ملت انتخاب می‌شود. برکناری دادستان دیوان محاسبات به پیشنهاد کمیسیون دیوان محاسبات و با تصویب نمایندگان مجلس خواهد بود.

ماده ۱۵ - سایر اعضای تشکیلات دیوان محاسبات کشور عبارتند از:

الف - دو معاون.

ب - تعداد مشاور لازم.

ج - تعداد کافی حسابرس و ممیز حساب و کارشناس فنی.

د - مستخدمین اداری.

ماده ۱۶ - انتخاب هیئت‌های مستشاری از طریق زیر بعمل می‌آید.

رئیس دیوان محاسبات کشور ظرف دو ماه پس از دریافت حکم اساسی

۶. نفر از میان افراد واجد شرایط در ماده ۱۷ را به کمیسیون دیوان محاسبات
و بودجه مجلس شورای اسلامی پیشنهاد خواهد نمود. کمیسیون از بین افراد
مذکور ۲۴ نفر را بعنوان اعضاء اصلی هیئتهای مستشاری و ۸ نفر را بعنوان
عضو جانبدار انتخاب و به رئیس دیوان محاسبات کشور معرفی خواهد کرد.
ماده ۱۷ - مستشاران دیوان محاسبات کشور پس از افتتاح هر دوره
قانونگذاری از بین کارکنان امین و متدین و متخصص در امور دیوان محاسبات
و یا افراد دیگر واجد شرایط مذکور در این ماده انتخاب میشوند.
ماده ۱۸ - رئیس و دادستان و اعضاء هیئتهای مستشاری تا انتخاب و معرفی
اعضاء جدید در هر دوره قانونگذاری بکار خود ادامه خواهند داد و انتخاب مجدد
آنها با مانع است.

ماده ۱۹ - جلسات هیئتهای مستشاری با حضور سه نفر رسمیت خواهد داشت
و آراء صادره با اکثریت معتبر است. در مواردی که عده آنها کمتر از سه نفر
باشد به درخواست هیئت از طرف رئیس دیوان محاسبات کشور کمبود از بین
مستشاران سایر هیئتها انتخاب و در رسیدگی و اتخاذ تصمیم شرکت خواهند
نمود.

۲۰ - اعضاء هیئتهای مستشاری در هر دوره از طرف رئیس
دیوان محاسبات کشور در هر روز دوشنبه به عضویت هیئتهای مستشاری درخواهند
آمد.

۲۱ - دولت و استعنا یا بازنشستی از اعضاء هیئتها

در هر یک از مستشاران مستشاری در هر یک از ماه
بازنشسته یا استعنا یا بازنشستی از اعضاء هیئتها

۲۲ - اعضاء هیئتهای مستشاری در هر دوره از طرف رئیس
دیوان محاسبات کشور در هر روز دوشنبه به عضویت هیئتهای مستشاری درخواهند
آمد.

۲۳ - اعضاء هیئتهای مستشاری در هر دوره از طرف رئیس
دیوان محاسبات کشور در هر روز دوشنبه به عضویت هیئتهای مستشاری درخواهند
آمد.

۲۴ - اعضاء هیئتهای مستشاری در هر دوره از طرف رئیس
دیوان محاسبات کشور در هر روز دوشنبه به عضویت هیئتهای مستشاری درخواهند
آمد.

۲۵ - اعضاء هیئتهای مستشاری در هر دوره از طرف رئیس
دیوان محاسبات کشور در هر روز دوشنبه به عضویت هیئتهای مستشاری درخواهند
آمد.

۲۶ - اعضاء هیئتهای مستشاری در هر دوره از طرف رئیس
دیوان محاسبات کشور در هر روز دوشنبه به عضویت هیئتهای مستشاری درخواهند
آمد.

۲۷ - اعضاء هیئتهای مستشاری در هر دوره از طرف رئیس
دیوان محاسبات کشور در هر روز دوشنبه به عضویت هیئتهای مستشاری درخواهند
آمد.

۲۸ - اعضاء هیئتهای مستشاری در هر دوره از طرف رئیس
دیوان محاسبات کشور در هر روز دوشنبه به عضویت هیئتهای مستشاری درخواهند
آمد.

۲۹ - اعضاء هیئتهای مستشاری در هر دوره از طرف رئیس
دیوان محاسبات کشور در هر روز دوشنبه به عضویت هیئتهای مستشاری درخواهند
آمد.

الف - عدم ارائه صورت‌های مالی ، حساب درآمد و هزینه ، دفاتر قانونی و صورت حساب کسری و یا اسناد و مدارک در موعد مقرر به دیوان محاسبات کشور .

ب - تمهیدزائی بر اعتبار و یا عدم رعایت قوانین و مقررات مالی .

ج - عدم ارزیابی بمواعید درآمد و سایر منابع تأمین اعتبار منظور در بودجه عمومی به حساب مربوط و همچنین عدم ارزیابی وجوهی که بعنوان نپزده یا وجه الضمان و یا وثیقه و یا نظائر آنها دریافت میگردد .

د - عدم پرداخت بوقت تمهیدات دولت که موجب ضرر و زیان به بیت‌المال میگردد .

ه - سوءاستفاده و غفلت و تسامح در حفظ اسوال و اسناد و وجوه دولتی و یا هرخرج نادرست که باعث اتلاف یا تضییع بیت‌المال بشود .

و - پرونده‌های کسری ابواب جمعی مسئولین مربوط .

ز - ایجاد موانع و محظورات غیر قابل توجیه از ناحیه مسئولین ذیربط دستگاهها در قبال میزین و یا حسابرسها و سایر کارشناسان دیوان محاسبات کشور در جهت انجام وظایف آنان .

ح - پرداخت و دریافت‌هایی که خلاف قوانین موجود به دستور کتبی مقامات مسئول صورت گیرد .

ط - تأیید یا صدور رأی نسبت به گزارشات حسابرسان داخلی و خارجی شرکتها و مؤسسات و سازمانهای مربوطه .

تبصره - این هیئت‌ها در صورت احراز وقوع جرم و یا تخلف از ناحیه مسئول یا مسئولین ضمن اعلام رأی پرونده را جهت صدور حکم مقتضی به مراجع صالحه ارسال خواهند داشت .

ماده ۳۴ - هرگاه ثابت شود که از ناحیه مسئولان بدین سوءنیت ضرری به بیت‌المال وارد شده است از طرف هیئت‌های مستشاری رأی به جبران آن طبق ماده ۳۸ این قانون صادر خواهد شد و در مورد تخلفاتی که ناشی از دستور رئیس جمهوری و نخست‌وزیر و وزراء بوده و اثر مالی داشته باشد علاوه بر جبران ضرر گزارش لازم حسب مورد جهت استحضار و اخذ تصمیم به مجلس داده خواهد شد .

ماده ۳۵ - هرگاه دیوان محاسبات کشور ضمن انجام وظایف به یکی از جرائم عمومی برخورد نماید مکلف است موضوع را از طریق دادستان دیوان محاسبات کشور برای تعقیب به مراجع قضائی اعلام نماید . این اسامع از ادامه رسیدگی مزبور در دیوان محاسبات کشور نخواهد بود .

ماده ۳۶ - آراء دیوان محاسبات کشور را دادستان و یا نماینده او بری

اجراء به دستگامهای مربوط ابلاغ و نسخه‌ای از آن را به وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال و در اجرای آنها مراعات مینماید. در صورتیکه آراء مزبور بلااجراء بماند دادستان دیوان محاسبات کشور موظف است مراتب را به مجلس شورای اسلامی اعلام نماید.

ماده ۲۷ - هیئتهای مستشاری اسناد و مدارکی را که مورد تقاضای دادستان دیوان محاسبات کشور باشد در اختیار مشاوران میگذارد.

ماده ۲۸ - آراء هیئتهای مستشاری ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ به محکوم علیه از طرف وی و دادستان قابل تجدیدنظر است. مرجع تجدیدنظر مستحصراً موارد اعتراض رسیدگی و مبادرت به صدور حکم مینماید حکم صادره قطعی است. در صورتیکه رأی صادره هیئتهای مستشاری مستند به قبول محکوم علیه و دادستان باشد و با حضوری بوده و ابلاغ نیز واقعی باشد با انقضای موعده مذکور این رأی قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره ۱ - مرجع رسیدگی به تقاضای تجدیدنظر محکمه صالحه است که تشکیل میشود از یک نفر حاکم شرع به انتخاب شورای قضائی و دو نفر از مستشاران دیوان محاسبات بعنوان کارشناس و به انتخاب رئیس دیوان که در پرونده مطروحه سابقه رأی نداشته باشند. محل تشکیل محکمه مذکور در تهران خواهد بود.

تبصره ۲ - در مواردیکه ابلاغ واقعی آراء هیئتها میسر نباشد و نیز در مورد آرای غیابی با انقضای موعده مقرر در ماده ۲۸ دادستان دیوان محاسبات مکلف است پرونده را بانضمام رأی صادره و با اظهار نظر به مرجع تجدیدنظر مذکور در تبصره یک این ماده ارسال نماید. اعلام قطعیت با مرجع تجدیدنظر مذکور در تبصره یک این ماده خواهد بود.

ماده ۲۹ - تقاضای اعاده دادرسی در موارد زیر قبول میشود:

الف - در صورتیکه در نوشتن ارقام یا در عملیات حسابداری اشتباهی شده باشد.

ب - در صورتیکه ضمن رسیدگی به سایر حسابها ثابت شود که اقلامی بحساب نیانده و یا مکرر بحساب آمده است.

ج - هرگاه پس از صدور رأی و حکم استنادی بدست آید که محرز شود اسناد مزبور به موقع رسیدگی موجود بوده لیکن بعملی در دسترس نبوده و یا مورد توجه هیئت قرار نگرفته باشد.

د - هرگاه رأی و حکم بانستاد استنادی صادر شده که معمول بودن اسناد مزبور در مراجع دادگستری به حکم قطعی ثابت شده باشد.

تبصره ۱ - تقاضای اعاده دادرسی در محکمه‌ای رسیدگی و مورد صدور

برکم واقع میشود که حکم قبلی را صادر نموده است و منحصر به قسمتهائی از حساب است که مورد تقاضای اعاده دادرسی واقع شده است تقاضای اعاده دادرسی موجب توقفاجرای حکم نیست مگر پس از اخذ تأمین مقتضی .
تبصره ۲ - محکمه مستند است ظرف یکماه نظر خود را مبنی بر قبول و یا رد تقاضای اعاده دادرسی اعلام نماید .

ماده ۳۰ - تاریخ تشکیل و دستور جلسه رسیدگی هیئتهای دیوان محاسبات کشور و دادگاه مربوطه به دادستان یا نماینده او و مسئول یا مسئولین امر ابلاغ شود. حضور دادستان یا نماینده او در جلسات رسیدگی الزامی است لیکن عدم حضور مسئول یا مسئولین امر مانع رسیدگی و صدور رأی و حکم نخواهد بود و دیت و دادگاه پس از استماع نظر دادستان یا نماینده او بصدور رأی و حکم خواهد نمود .

ماده ۳۱ - هرگاه یکی از هیئتهای مستشاری ضمن رسیدگی متوجه شود موردیکه قبلاً رسیدگی و نسبت به آن رأی صادر گردیده است از موارد اعاده دادرسی است باید حسب مورد مراتب را کتباً به محکوم علیه یا دادستان اعلام کند .

ماده ۳۲ - تصحیح و رفع ابهام آراء هیئتهای مستشاری و احکام دادگاه تجدیدنظر با هیئتها و دادگاه صادرکننده رأی و حکم میباشد .

ماده ۳۳ - مطالبات دولت ناشی از آراء و احکام قطعی صادره برطبق مقررات اجرائی احکام مراجع قضائی خواهد بود .

ماده ۳۴ - رسیدگی و صدور رأی از دیوان محاسبات کشور و همچنین احکام مرجع تجدیدنظر مبنی بر جبران خسارت در مورد اشخاص مانع رسیدگی و محکومیت آنان به مجازاتهای اداری یا تعقیب کیفری در مراجع صالحه نخواهد بود .

ماده ۳۵ - در مورد کسرا بنواب جمعی مسئولین مالی دادرسی دیوان محاسبات کشور میتوانند از مرجع تجدیدنظر درخواست تأمین خراسته را نمایند مرجع مربوط در صورتی که دلایل درخواست تأمین خراسته را کافی بداند قرار مقتضی صادر مینماید . تراز مذکور طبق مقررات اجرائی مربوط به احکام تأمین خراسته قابل اجرا میباشد .

ماده ۳۶ - هیئت عمومی دیوان محاسبات کشور با حضور حداقل ۶ نفر اعضای اصلی هیئتهای مستشاری با دعوت و به ریاست رئیس دیوان محاسبات کشور برای رسیدگی به موارد زیر تشکیل میشود :

الف - ایجاد هماهنگی در انجام وظائف هیئتهای مستشاری .

ب - اظهار نظر در خصوص گزارش تفریح بودجه و گزارش نهائی .

ج - اقلیاریت در آئین نامه ها و روشهای اجرائی مربوط به نحوه کار دیوان محاسبات کشور.

د - سایر مواردیکه رئیس دیوان محاسبات کشور تشکیل هیئت عمومی را لازم بداند.

تبصره - تصمیمات هیئت مذکور با رأی ۱۲ نفر از مستشاران حاضر در جلسه معتبر است.

تاریخ جلسات هیئت عمومی و دستور جلسه به دادستان دیوان محاسبات کشور اعلام میشود. دادستان دیوان محاسبات کشور میتواند در مذاکرات هیئت عمومی بدون داشتن حق رأی شرکت نماید.

فصل پنجم - مقررات متفرقه

ماده ۳۷ - تخلفات اداری اعضای هیئتهای مستشاری طبق دستور رئیس وسیله دادستان دیوان محاسبات در هیئت مرکب از سه نفر از روسای هیئتهای مستشاری مورد رسیدگی قرار میگردد. مرجع تجدیدنظر در این مورد هیئت عمومی دیوان محاسبات کشور است.

ماده ۳۸ - تخلفات اداری رئیس یا دادستان دیوان محاسبات کشور بنا به دستور رئیس مجلس و نظارت کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه مجلس شورای اسلامی در هیئت عمومی که بدون حضور رئیس یا دادستان تشکیل میگردد براساس قوانین مربوطه رسیدگی و صدور رأی قرار میگردد. مرجع تجدیدنظر در این مورد دیوان عالی کشور خواهد بود.

ماده ۳۹ - دستگاهها مکلفند حسابهای درآمدها و هزینه، صورتهای مالی، اسناد و مدارک مربوط را بنحوی که دیوان محاسبات کشور تعیین مینماید به دیوان مزبور تحویل نمایند. حسابرسی و رسیدگی آنها بمتشخص دیوان محاسبات کشور در ادوات دیوان یا محل خود آن دستگاهها انجام میگردد.

ماده ۴۰ - تعیین نحوه حفظ و نگهداری و بایگانی صورتحسابهای مالی و اسناد و مدارک مربوط در دستگاهها بعهده دیوان محاسبات کشور است.

ماده ۴۱ - دیوان محاسبات کشور علاوه بر موارد پیشین شده در این قانون موضوعات مرتبطه با وظایف دیوان محاسبات را که از طرف مجلس شورای اسلامی حسب مورد به آن ارجاع میشود رسیدگی و اظهار نظر مینماید.

ماده ۴۲ - دیوان محاسبات کشور برای انجام وظایف خود میتواند در تمامی امور مالی کشور تحقیق و تفحص نماید و در تمامی موارد مستقیماً مکاتبه برقرار نماید و تمام مقامات جمهوری اسلامی ایران و نمایندگان سازمانها و ادارات تابعه و کلیه اشخاص و سازمانهایی که بنحوی از اجزاء از بودجه کل کشور استفاده مینمایند مکلف به پاسخگویی مستقیم میباشد.

حتی در مواردی که از قانون محاسبات عمومی مستثنی شده باشند .
ماده ۴۳ - دیوان محاسبات بحسابهای تا آخر سال ۱۳۵۹ بتفکیک قبل و بعد از انقلاب رسیدگی مینماید ، نحوه رسیدگی بوسیله کمیسیون ترکیب از نمایندگان دیوان محاسبات کشور و وزارت امور اقتصادی و دارائی و با تصویب مجلس تعیین میگردد و متعاقباً لایحه تفریح بودجه این حسابها از سوی وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و به مجلس شورای اسلامی ارائه خواهد شد .
ماده ۴۴ - آئین نامه های اجرایی این قانون و همچنین سازمان تفصیلی دیوان محاسبات کشور توسط دیوان مذکور تهیه و پس از تصویب مجلس شورای اسلامی قابل اجراء خواهد بود .

ماده ۴۵ - قانون دیوان محاسبات مصوب سال ۱۳۵۲ و مواد اصلاحی آن بطور کلی و کلیه قوانین و مقررات خاص در سواردیکه با این قانون مغایر است از تاریخ اجرای این قانون ملغی است .

تبصره - تازمانیکه آئین نامه های اجرایی این قانون بتصویب فرسیده ، مقررات آئین نامه های مورد عمل تا حدیکه با مفاد این قانون مغایر نباشد قابل اجرا خواهد بود .

ماده ۴۶ - اداره کلیه امور مالی و استخدامی و اداری دیوان محاسبات با رئیس دیوان است .

ماده (۳) قانون تشکیل سازمان بازرسی کشور مصوب ۱۳۶۰/۷/۱۶

ماده ۳ - سازمان میتواند برای انجام بازرسی و اظهار نظر کارشناسی از وجوه قضات و اشخاص صاحب صلاحیت و متخصصان در هر رشته بطور دائم یا موقت استفاده نماید و در سایر موارد نسبت به تأمین کادر مورد نیاز از طریق انتقال یا مسووریت کارکنان دولت و در صورت عدم امکان از طریق استخدام اقدام نماید .
تبصره ۱ - انتقال کارسندان وزارتخانهها و مؤسسات و شرکتهای دولتی به سازمان بصورت مسور و یا انتقال دائم بلا مانع است .

تبصره ۲ - مقررات اداری و استخدامی سازمان توسط شورای عالی قضایی تهیه و پس از تصویب مجلس به مرحله اجرا در میآید مگر مواردیکه مشمول مفاد ماده ۱۲ این قانون است .

قانون تشکیل سازمان حسابرسی مصوب ۱۳۶۲/۱۰/۱۲

ماده واحده - دولت مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون « سازمان حسابرسی » تأسیس و کلیه کادر متخصص و پرسنل مورد نیاز را از واحدهای حسابرسی وزارتخانه‌ها یا مؤسسات و شرکتهای دولتی یا وابسته به دولت یا حفظ سوابق خدمتی به سازمان مزبور منتقل نماید .
تبصره ۱ - استخدام جدید فقط در صورت نیاز ، و با تصویب هیئت وزیران بلا مانع است .

تبصره ۲ - وظایف سازمان حسابرسی به قرار زیر است :

- ۱ - انجام وظایف بازرسی قانونی و امور حسابرسی مالانه مؤسسات و شرکتهای دولتی و بانکها و سایر دستگاههای عمومی و سازمانهای وابسته به دستگاههای مذکور مانند بنیاد مستضعفان ، بنیاد شهید و شرکتها و مؤسسات تحت پوشش دولت که طبق اساسنامه و مقررات داخلی مربوط به خود ملزم به حسابرسی میباشند ، و تالیف مزبور در انحصار سازمان حسابرسی است .
- ۲ - ارائه خدمات مالی به وزارتخانه‌ها ، مؤسسات و شرکتهای دولتی و سایر دستگاههای عمومی و سازمانهای وابسته به دستگاههای مذکور در صورت درخواست آنها .
- ۳ - تربیت و آموزش افراد متعهد جهت تأمین کادر متخصص مورد نیاز .
- ۴ - تدوین اصول و ضوابط فنی قابل قبول حسابداری و حسابرسی .
- تبصره ۳ - این سازمان وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارائی است .
- تبصره ۴ - اساسنامه سازمان حسابرسی حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط نخست وزیر ، وزارت امور اقتصادی و دارائی و دیوان محاسبات کشور تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران جهت تصویب نهائی به مجلس شورای اسلامی تقدیم و آئیننامه استخدامی سازمان حسابرسی حداکثر ظرف سه ماه پس از تشکیل ، توسط سازمان مزبور با همکاری سازمان اسرارداری و استخدامی تهیه و برای تصویب به هیئت وزیران تقدیم میشود .
- تبصره ۵ - از تاریخ تشکیل این سازمان کلیه قوانین و مقررات مغایر ملئی و کلیه دستگاههای حسابرسی دولتی یا وابسته به دولت منحل میگردد و کلیه درآمدها و اعتبارات و منابع مالی و اسوا ل منقول و غیر منقول و سایر اسکانات آنها در اختیار سازمان حسابرسی قرار میگردد . منابع تأمین هزینه های

ناشی از اجرای این قانون از این محل و از محل وجوه دریافتی از مؤسسات و
شرکت‌های دولتی و عمومی بابت ارائه خدمات حسابداری و مالی بوده و سود
و پاره این سازمان به خزانه کل کشور واریز میگردد.

اداره قوانین

شماره دفتر کل: ۱۹۷۶

تاریخ تنظیم: ۲۳/۱۲/۲۲

شماره پرونده: ۱۵

اقدام کننده: ۵۰

دایره چاپ و تکثیر